

DECIZIE

10 mai 2018

mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție**

În componența:

Președintele ședinței,
JudecătoriSvetlana Filincova,
Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

Examinând recursul declarat de către Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița prin intermediul avocatului Caisîn Valentin,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Urzache Svetlana, Duminică Victoria, Duplava Luminița către Urzache Vera, intervenient accesoriu Direcția Administrației Publice Locale a Consiliului municipal Chișinău cu privire la constatarea dreptului pierdut la spațiul locativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 04 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

Reclamantele Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița au sesizat instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Urzache Vera, intervenient accesoriu Direcția Administrației Publice Locale a Consiliului municipal Chișinău privind constatarea dreptului pierdut la spațiul locativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 04 iulie 2017, acțiunea înaintată de Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița către Urzache Vera, intervenient accesoriu Direcția Administrației Publice a fost respinsă.

La 04 august 2017, Urzache Vera, Duminică Victoria și Duplava Luminița au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, a fost restituită cererea de apel depusă de Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 04 iulie 2017 ca fiind depusă cu omiterea termenului legal, iar apelantele nu au solicitat repunerea în termen.

La 01 martie 2018, Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița prin intermediul avocatului Caisîn Valentin au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea fondului apelului.

În susținerea recursului declarat au menționat că, au aflat despre existența

hotărârii instanței de fond abia la 08 iulie 2017, dată la care au recepționat scrisoarea recomandată, iar depunând cererea de apel la 04 august 2017 au acționat cu respectarea termenului de 30 de zile, iar timpul scurs până la recepționarea actului judecătoresc urmează a fi calculat în favoarea recurenților, pentru a nu fi îngrădit accesul la justiție.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 februarie 2018, iar recursul a fost declarat la 01 martie 2018, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița prin intermediul avocatului Caisin Valentin urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă materialele cauzei, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central), prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Urzache Svetlana, Duminică Victoria, Duplava Luminița către Urzache Vera, intervenient accesoriu Direcția Administrației Publice Locale a Consiliului municipal Chișinău cu privire la constatarea dreptului pierdut la spațiul locativ, a fost pronunțat la 04 iulie 2017.

La fel, este cert și faptul că, reclamantele Duminică Victoria, Duplava

Luminița la ședința de judecată în prima instanță din 04 iulie 2017, nu au fost prezente, fiind citate legal citate și solicitând examinarea cauzei în lipsa lor, iar reclamanta Urzache Svetlana a fost prezentă în ședință și a primit la 04 iulie 2017 copia dispozitivului hotărârii emise (f.d. 78).

Mai mult ca atât, reclamantele Duplava Luminița și Urzache Svetlana au fost reprezentate în proces de către avocatul-stagiar Caisân Valentin, iar ulterior Urzache Svetlana de către avocatul Cușniriova Irina, ultima la fel recepționând la 04 iulie 2017 copia dispozitivului hotărârii.

Recurenta Urzache Svetlana, a recepționat dispozitivul hotărârii la 04 iulie 2017, iar recurentele Duminică Victoria, Duplava Luminița la 08 iulie 2017, și împreună au depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 04 august 2017, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deși, recurentele Duminică Victoria și Duplava Luminița au recepționat cu întârziere dispozitivul hotărârii, motiv pentru care consideră că apelul a fost depus în termen și nu este necesară repunerea în acest termen, instanța de recurs apreciază acest argument ca unul neîntemeiat, or după cum s-a menționat supra termenul de declarare a apelului curge nu din data comunicării hotărârii ci din momentul pronunțării dispozitivului.

Subsecvent, argumentele recurentului cu privire momentul scurgerii termenului de exercitare a căilor de atac, Colegiul le apreciază ca fiind rezultate din interpretarea eronată a normelor de drept, or potrivit art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, **stabilit de lege** sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), **participanții la proces** și alte persoane legate de activitatea instanței **trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură** ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, după cum a fost reiterat supra, termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în cazul în care participantul la proces, la caz Duminică Victoria și Duplava Luminița, au omis acest termen, urmau să invoce motivele omiterii (recepționarea cu întârziere etc.) într-o eventuală cerere de repunere în termen.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Sub acest aspect, Colegiul consideră necesar de a reitera prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În situația de fapt, contrară cadrului legal relatat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recurentele, vor suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în

caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Popov 2 vs. Moldova, hotărâre din 06 decembrie 2005, cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006), Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor de repunere în termenul de prescripție constituie o violare a art. 6 § 1.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul Urzache Svetlana, Duminică Victoria și Duplava Luminița prin intermediul avocatului Caisîn Valentin, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018 emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Urzache Svetlana, Duminică Victoria, Duplava Luminița către Urzache Vera, intervenient accesoriu Direcția Administrației Publice Locale a Consiliului municipal Chișinău cu privire la constatarea dreptului pierdut la spațiul locativ,

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu